

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 15Csp/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122206243
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Gabriela Chudovská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3122206243.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

11

15Csp/43/2022

Okresný súd Trenčín v konaní pred sudkyňou Mgr. Gabrielou Chudovskou v právnej veci žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpený: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 30, Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom C. XXX/XXXA, D., o zaplatenie 6.767,92 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

2

15Csp/43/2022

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 3.774,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy:

36,75 eur od 21.10.2020 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.11.2020 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.12.2020 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.01.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.02.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.03.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.04.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.05.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.06.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.07.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.08.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.09.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.10.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.11.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.12.2021 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.01.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.02.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.03.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.04.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.05.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.06.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.07.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.08.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.09.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.10.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.11.2022 do zaplatenia,
143,75 eur od 21.12.2022 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 11,54 %.

o d ô v o d n e n i e :

8

15Csp/43/2022

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 26.09.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 6.767,92 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 6.767,92 eur od 28.02.2020 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzatvorili spolu dňa 28.09.2016 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol veriteľ žalovanému pôžičku vo výške 10.000,- eur. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 143,75 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 17.250,- eur. Žalovaný uhradil iba sumu 7.007,- eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, veriteľ v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, listom z dňa 29.12.2019 – Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne veriteľ žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Veriteľ využil oprávnenie a dňa 19.02.2020 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.02.2020 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje čl. 9.2 zmluvných podmienok. Žalobca si uplatnil úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. V zmysle čl. 15.2 sa zásielka považuje za doručenu piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Ku dňu podania žalobného návrhu mal žalovaný uhradiť sumu 13.620,26 eur. Žalobca si uplatnil aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky v sume 154,66 eur. Žalovaný uhradil len sumu 7.007,- eur a rozdiel (13.620,26 eur + 154,66 eur - 7.007,- eur) je predmetom žaloby. Pokuta nebola žalobou uplatnená.

3. Žalovaný mal žalobu s poučením o procesných právach a povinnostiach a výzvou na vyjadrenie k žalobe do elektronickej schránky aktivovanej na doručovanie dňa 11.11.2022. Vyjadrenie k žalobe nebolo podané.

4. Podaním doručeným súdu dňa 19.12.2022 na výzvu súdu žalobca doplnil, že žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver - konsolidovaná pôžička na vyplatenie existujúceho spotrebiteľského úveru v spoločnosti CFH, s.r.o., kde mesačná splátka bola vo výške 101,46 eur a žalovaný získal aj ďalšiu hotovosť. Žiadateľ uviedol v žiadosti priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.500,- eur. Príjem žalovaného bol dokladovaný potvrdením o príjme. Žiadateľ uviedol rodinný stav - ženatý a počet nezaopatrených detí: 0. Žiadateľ uviedol mesačné finančné náklady na zmluve vo výške 101,- eur. Pre zistenie skutočných finančných nákladov žalovaného bol vykonaný dopyt do registra NRKI zo dňa 28.09.2016, ktorým boli zistené reálne mesačné finančné náklady v registri NRKI vo výške 101,- eur. Vzhľadom na konsolidovanie pôžičky pod č. XXXXXXXXXX boli tieto náklady odpočítané zo zistených finančných nákladov sumy za zmluvy v hodnote 101,46 eur (po zaokrúhlení - 101.00 eur): $101.00 - 101.00 = 0.00$ eur. Žalovaný teda uviedol finančné náklady 0,-eur, dopytom do NRKI a preverením boli zistené reálne finančné náklady žalovaného vo výške 0.00 eur. Žiadateľ uviedol Iné mesačné výdavky vo výške 80,- eur. Životné minimum vo výške 198.09 eur bolo prepočítané indexom PPI 116.61 % a pre účel posúdenia schopnosti splácať bola použitá suma vo výške 230,99 eur. PPI index je index kúpnej sily, ktorý triedi regióny podľa kúpnej sily v danom štáte, ktorý bol pre miesto bydliska klienta určený vo výške 116.61 % životného minima. Následne bol vykonaný prepočet schopnosti splácať: príjmy 1.500,-eur, výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón - klientom

uvedené) 80,- eur, mesačné finančné náklady (splátky úverov, hypoték lízingov - klientom uvedené) 101,00 eur, počet nezaopatrených detí 0, životné minimum žiadateľa - 230,99 eur, životné minimum všetky nezaopatrené deti – 0 eur, mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (splátkové operácie) 0,- eur, mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (kreditné operácie vrátane stavebných úverov, ktoré sa nachádzajú v kreditných operáciách)- 0,- eur, VÝSLEDOK :Príjem – Výdavky 1 189,01 eur, splátka žiadaného úveru 143,75 eur. Keďže výsledkom porovnania príjmov a výdavkov je suma vyššia, ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať poskytnutý úver (t.j. pri posudzovaní bonity žalovaného) bola zachovaná. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Žalovaný sa mohol o zosplatnenie dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. Žalobca poukázal na to, že žalovaný je v spore pasívny a doposiaľ nepredložil žiadne dôkazy a neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by žalobcov nárok na zaplatenie žalovanej sumy spochybňovali.

5. Súd nariadil pojednávanie na deň 10.01.2023, na ktoré sa strany sporu nedostavili. Právny zástupca žalobcu mal doručené predvolanie riadne do vlastných rúk, následne podaním doručeným súdu dňa 03.01.2023 ospravedlnil neúčast' žalobcu a jeho právneho zástupcu a súhlasil, aby súd konal a rozhodol aj v ich neprítomnosti. Žalovanému súd doručoval predvolanie na pojednávanie do elektronickej schránky, predvolanie mal doručené dňa 15.12.2022. Na pojednávanie sa nedostavil, o odročenie pojednávania nežiadal. Súd preto pojednával v neprítomnosti žalobcu a žalovaného.

6. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a po vykonanom dokazovaní zistil nasledovný skutkový stav:

7. Pôvodný veriteľ Consumer Finance Holding, a.s. ku dňu 01.01.2018 zanikol a všetky práva prešli počnúc týmto dňom na nástupnícke spoločnosti, a to Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155 a VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 318 045. Podľa projektu rozdelenia zlúčeným spísaným vo forme notárskej zápisnice E. XXXX/XXXX, E. XXXXX/XXXX, E. XXXXX/XXXX zo dňa 11.12.2017 všetky práva a povinnosti z existujúcich právnych vzťahov týkajúce sa produktu Triangel – splátkový predaj a produkt QCar prevzala spoločnosť VÚB Leasing, a.s. Všetky ostatné zložky podnikania okrem produktu Triangel – splátkový predaj a produktu QCar, tj. prevádzkovanie ostatného podnikania zanikajúcej spoločnosti, prevzala spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., ktorá je žalobcom.

8. Súd mal preukázané, že Consumer Finance Holding, a.s., teda právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako dlžník dňa 28.09.2016 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru v sume 10.000,-eur. Žalovaný v zmluve uviedol, že je zamestnaný v spol. ABC- VET spol s.r.o. s čistým príjmom 1.500,-eur mesačne, mesačné výdavky na splátky úverov sú 101, -eur, iné mesačné výdavky v sume 80,- eur, je ženatý a nemá vyživovacie povinnosti. Spotrebiteľský úver sa žalovaný zaviazal splácať v 120 mesačných splátkach v sume 143,75 eur s poistením, RPMN bola 11,9%, úroková sadzba 11.9% ročne, priemerná hodnota RPMN 9,22%, odplata 12,42%, najvyššia prípustná výška odplaty 20,20%. 1. splátka bola splatná dňa 20.10.2016 a posledná splátka dňa 20.09.2026. Splátky boli splatné k 20.dňu v mesiaci. Vyplnil prihlášku k poisteniu, kde žalovaný žiadal základný súbor poistenia pre prípad smrti, plnej a trvalej invalidity, pracovnej neschopnosti a prípad straty zamestnania. Súčasťou zmluvy bol splátkový kalendár. V štandardných európskych informáciách o spotrebiteľskom úvere boli zhrnuté všetky parametre poskytnutého spotrebiteľského úveru. Podľa bodu 9.2 zmluvných podmienok je banka oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok úveru žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky pred dátumom konečnej splatnosti úveru, ktorá sa stane okamžite splatnou, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace.

9. Žalovaný bol listom zo dňa 29.12.2019 vyzvaný zo strany žalobcu na úhradu dlžných splátok, ktoré činili v tom čase sumu 318,75 eur. Žalovaný bol súčasne upozornený, že ak táto suma nebude uhradená do 05.02.2020, pristúpi veriteľ k vyhláseniu splatnosti celého úveru. Výzvu na úhradu si žalovaný prevzal do vlastných rúk dňa 09.01.2020. Následne žalobca oznámil žalovanému listom zo dňa 22.02.2020, že sa stal dlh z úverovej zmluvy splatným v celom rozsahu naraz, nakoľko dlžné splátky žalovaný riadne

a včas neuhradil, pričom bol vyzvaný na úhradu sumy 8.333,82 eur. K uvedenej písomnosti nebol predložený doklad o jej doručovaní žalovanému.

10. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad bolo zistené, že žalovaný celkovo uhradil titulom splátok úveru do podania žaloby sumu 7.007,- eur. Nebolo sporné, že žalovaný čerpal sumu 10.000,-eur, pričom časť z tohto úveru bola použitá na konsolidáciu skoršieho úveru v spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. a zvyšok poskytnutého úveru bola poukázaná žalovanému na jeho účet, ako to vyplýva z potvrdenia o zadaní prevodu z 28.09.2016.

11. Žalovaný k žiadosti o úver veriteľovi predložil doklad totožnosti, potvrdenie zamestnávateľa o príjme z 28.09.2016, z ktorého vyplýva, že žalovaný je konateľom spol. ABC- Vet spol. s.r.o. od 30.03.2005 a jeho priemerný čistý mesačný príjem je 1.500,-eur. Žalovaný deklaroval, že je ženatý a nemá vyživovacie povinnosti. Predložil tiež detail svojho bankového účtu, z ktorého vyplýva, že disponibilný zostatok na účte k 15.09.2016 bol +32,32 eur, aktuálny zostatok -3.467,68 eur, limit prečerpania 3.500,-eur. Veriteľ lustraval žalovaného v registri úverov, z ktorého vyplynulo, že žalovaný mal 1 existujúci úver so splátkou 101,-eur mesačne (teda len ten, ktorý bol vyplácaný sporným úverom, ako uviedol i žalobca) so zostatkom k úhrade 2841,-eur a s 1 omeškanou mesačnou splátkou.

12. Zákonné ustanovenia:

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „zákon“), Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

Podľa ust. § 2 písm. a), b), d) zákona, na účely tohto zákona sa rozumie

Na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 9 ods. 1 zákona, Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 7 ods. 1 zákona, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. v znení účinnom od 01.02.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

13. Veriteľ – žalobca v danom prípade pri uzatváraní predmetnej zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonal v rámci svojho podnikania, povolania. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd preto vychádzal z príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. a dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi zmluvy na základe zmluvy uzavretej dňa 28.09.2016 je vzťahom občianskoprávnym a je potrebné naň aplikovať ustanovenia tohto zákona.

14. V konaní nebolo sporné, že žalovaný uzatvoril so žalobcom zmluvu dňa 28.09.2016. Na základe uvedenej zmluvy bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 10.000,- eur. Keďže súd ustálil, že zmluva uzatvorená so žalovaným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vzťahuje sa na ňu zákon č. 129/2010 Z.z., súd najskôr zisťoval, či zmluva o spotrebiteľskom úvere má všetky povinné náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 tohto zákona, pričom súd konštatuje, že zmluva obsahuje všetky povinné náležitosti vymenované v tomto zákonom ustanovení a žiadna taká náležitosť, ktorá by spôsobovala bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru (§ 11 ods. 1 zákona), neabsentuje. Nechýba žiadna taká náležitosť, pre absenciu ktorej by dlžník nevedel posúdiť rozsah svojho záväzku.

15. Súd tiež konštatuje, že veriteľ si splnil svoju povinnosť s odbornou starostlivosťou skúmať bonitu žalovaného v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., keď preveril jeho rodinný stav (ženatý) aj počet vyživovacích povinností (0), čo napokon korešponduje s údajmi na lustrácii v registri obyvateľov, keď v septembri 2016 boli deti žalovaného plnoleté a bol evidovaný údaj o tom, že je ženatý. Veriteľ mal k dispozícii potvrdenie zamestnávateľa o priemerných mesačných príjmoch žalovaného (1.500,- eur mesačne), ktorý súčasne poskytol aj výpis z bankového účtu. Okrem toho veriteľ preveril v úverovom registri aj údaje o iných úverových záväzkoch žalovaného, pričom jediný v tom čase existujúci záväzok z úveru, bol úver, ktorý mal byť sporným úverom, ktorý je predmetom tohto sporu, refinancovaný. Teda aj tá splátka úveru, ktorú žalovaný dovtedy vynakladal (101,-eur), v dôsledku splatenia skoršieho úveru odpadla a nahradila ju splátka v sume 143, 75 eur mesačne z úveru sporného. Žalobca tiež vysvetlil, akým spôsobom zobral do úvahy životné minimum. Napokon, vo vzťahu k zistenému príjmu žalovaného (1.500,- eur) sa výška mesačnej splátky (143,75 eur) nejaví byť neprimeraná, najmä za stavu, že iný úver v tom čase žalovaný nesplácal. Tiež o tom, že v čase poskytnutia úveru bol žalovaný schopný úver splácať, svedčí aj fakt, že žalovaný pravidelne úver splácal od počiatku až do júla 2019, tj. takmer 3 roky, keď k opakovanému omeškaniu s úhradou splátok podľa prehľadu splátok a úhrad začalo dochádzať až v júli 2019, odkedy dlh na splátkach už len narastal. Ak by nebola mesačná splátka v možnostiach žalovaného, potom by celkom zrejme mal ťažkosti so splácaním úveru už od počiatku úverového vzťahu. Súd preto nezistil porušenie povinnosti veriteľa v tomto smere.

16. V konaní mal súd nesporne preukázané, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 28.09.2016 uzavretej medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver v celkovej výške 10.000 eur, ktorý mal splácať v pravidelných mesačných splátkach. Súd mal v konaní preukázané, že žalovaný nedodrжал zmluvné podmienky, a to tým, že dojednané splátky poskytnutého úveru riadne a včas nesplácal a poskytnuté peňažné prostriedky nevrátil, keďže na splátkach zaplatil len sumu 7.007,- eur. Mesačné splátky s poistením, o ktoré žalovaný v zmysle prihlášky k poisteniu požiadal, činili sumu 143,75 eur. Pravidelné úhrady žalovaný realizoval do júla

2019, kedy naposledy bol dlh 0,- eur. Následne realizoval len čiastočné nepravidelné úhrady a počnúc júlom 2019 dlh na mesačných splátkach narastal, v dôsledku čoho aj právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Listom zo dňa 29.12.2019 veriteľ v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka žalovaného upozornil na dlh na splátkach, vyzval ho na jeho úhradu s tým, že ak v určenej lehote k úhrade nedôjde, žalobca využije svoje právo a úver predčasne zosplatní (právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru vyplýva z bodu 9.2 zmluvných podmienok). Túto výzvu si žalovaný prevzal do vlastných rúk dňa 09.01.2020. Následne listom z 22.02.2020 veriteľ vyhotovil oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, vo vzťahu ku ktorej listine ale tvrdil, že ju doručoval žalovanému len obyčajnou poštou, a preto nedisponuje dokladom o tom, že by túto písomnosť žalovanému doručoval. Netvrdil, kedy sa dostala do dispozičnej sféry žalovaného, ale s poukazom na bod 15.2 zmluvných podmienok považoval písomnosť za doručeníu na 5.-ty deň od podania na poštovú prepravu. Zo žiadnej z listín nevyplývalo, ani žalobca konkrétne netvrdil, kedy túto písomnosť na poštovú prepravu podal.

17. Písomné oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (žiadosť o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) podľa § 565 Občianskeho zákonníka je potrebné považovať za hmotnoprávny úkon, na nastúpenie účinkov ktorého sa vzťahuje ustanovenie § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka (t.j. aby vyvolalo zamýšľaný hmotnoprávny účinok, musí sa dostať do dispozičnej sféry adresáta). Takýto záver však podľa súdu vo vzťahu k žalovanému z vykonaného dokazovania nevyplýval, a to ani na výzvu súdu vykonanú v tomto smere na žalobcu, kedy túto skutočnosť žalobca nepreukázal. V konečnom dôsledku žalobca ani netvrdil, že by táto písomnosť bola došla žalovanému do dispozičnej sféry, keď jej doručenie žalovanému nevyvodzoval z jeho dôjdenia do jeho dispozičnej sféry, ale z fikcie doručenia zakotvenej podľa tvrdení žalobcu v čl. 15.2 zmluvy (5.-ty deň od podania na poštovú prepravu), pričom súd uvádza, že takéto ustanovenie predložená zmluva ani neobsahuje. Doručovanie rieši čl. 11 zmluvy a toto ustanovenie vôbec neuvádza tvrdenú fikciu doručenia písomností na 5.ty deň od podania na prepravu, ale bod 11.2 uvádza, že písomnosť sa považuje za doručeníu dňom, kedy ju klient obdrží, resp. dňom, kedy ju odmietne prevziať, alebo dňom vrátenia zásielky ako nedoručenej. Ani jedna z týchto skutočností preukázaná nebola (nie je jasné, kedy bola zásielka doručovaná, či a kedy zásielku žalovaný obdržal, či a kedy ju odmietol prevziať, resp. či a kedy sa vrátila ako neprevzatá veriteľovi). Aplikáciu kogentného ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka ale nemôžu strany vylúčiť svojou dohodou. Preto bez doručenia písomného oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (žiadosti o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) podľa § 565 Občianskeho zákonníka žalovanému nemohlo dôjsť k nastúpeniu účinkov vyhlásenia mimoriadnej (predčasnej) splatnosti úveru poskytnutého žalovanému na základe spornej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Platí, že už samotné nepreukázanie splnenia podmienky uvedenej v § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. nepreukázanie dôjdenia (písomného) vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru do dispozičnej sféry žalovaného postačuje na prijatie toho záveru, že nebolo preukázané účinné zosplatenie úveru, a preto ani nie je možné vyvodiť, že by mohlo predčasné zosplatenie úveru vyvolať zamýšľané účinky. Pri jednostranných hmotnoprávných úkonov v režime Občianskeho zákonníka, resp. celkovo v oblasti súkromného práva predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t.j. že sa dostane do sféry jeho dispozície, keď už týmto okamihom začína právny úkon pôsobiť voči druhej zmluvnej strane. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť, t.j. ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah, musí dôjsť do jej dispozičnej sféry (k tomu napr. body 13.2 a 13.3 odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020, ktorý bol uverejnený v zbierke ako R 4/2021). Žalobca nepreukázal (ani netvrdil), že oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 22.02.2020 bolo doručené do dispozičnej sféry žalovaného, keď tvrdil prakticky len to, že vo vzťahu k jeho doručeniu sa uplatňuje fikcia doručenia (ktorá, ako bolo uvedené vyššie, ani nezodpovedá zneniu čl. 11 zmluvy uzavretej so žalovaným). Účinky zosplatenia pritom určite nenastanú len samotným dňom uskutočnenia úkonu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bez ohľadu na doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlžníkovi (spotrebiteľovi), pretože „žiadosť veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky možno charakterizovať ako jednostranný, adresný a hmotnoprávny právny úkon, čo znamená, že v stanovenej lehote musí byť doručený dlžníkovi (§ 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a nestačí odovzdanie prejavu na prepravu. Vzhľadom na kogentnú právu úpravu nie je možné ani dohodou zmluvných strán upravujúcich vzájomné doručovanie písomností kogentnosť uvedenej hmotnoprávnej

úpravy zmeniť“ [porovnaj JUDr. Krajčo Jaroslav: Občiansky zákonník pre prax (komentár), Vydavateľstvo EUROUNION, 2015, II. diel, str. 2476]. K rovnakému záveru dospel napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp.zn. 17CoCsp/30/2022 z 28.09.2022. Rovnako sa súd nestotožnil ani s argumentom žalobcu, že na vyvolanie účinkov mimoriadnej splatnosti úveru stačí už aj len samotné doručenie žaloby, z ktorej sa o predčasnom zosplatnení úveru mohol žalovaný dodatočne dozvedieť. Žaloba je procesným úkonom, ktorým si žalobca uplatňuje právo na súdnu ochranu a nie je jej účelom naprávať pochybenia veriteľa v procese vyhlasovania predčasnej splatnosti úveru. Nič pritom nebránilo veriteľovi doručovať vyhlásenie predčasnej splatnosti tak, aby uskutočnenie jeho doručovania mohol neskôr v prípadnom spore aj preukázať. Ak sa rozhodol doručovať ho spôsobom neumožňujúcim neskôr preukázať to, že vôbec vyhotovenú listinu žalovanému doručoval do miesta, kde sa mohol žalovaný s ňou oboznámiť (napr. aspoň podacím hárkom, keď už nie doručenkou), potom takýto prístup musí ísť na jeho vrub. Súd nemohol prisvedčiť tvrdeniu žalobcu, že aj keby oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti nebolo žalovanému reálne doručené, uvedené je zhojené doručením žaloby, ktoré má účinky ex tunc, pretože v tomto smere zaťažuje bremeno priamo žalobcu, teda je na ňom, aby preukázal svoje tvrdenie o zasielaní a doručení oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti žalovanému, a to ešte pred podaním samotnej žaloby, pričom odkaz na možnosť oboznámiť sa so zosplatnením úveru najneskôr doručovaním žaloby nie je relevantné a ani dostačujúce. Zosplatnenie spotrebiteľského úveru vo svojom dôsledku prináša pre spotrebiteľa závažné následky, preto je na žalobcovi ako veriteľovi, aby spôsobom nevzbudzujúcim dôvodné pochybnosti preukázal naplnenie všetkých zákonom stanovených podmienok pre platné zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. K rovnakému záveru dospel napr. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp.zn. 12CoCsp/51/2021 z 10.03.2022. Súd je pritom ex offa povinný skúmať splnenie podmienok na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to aj bez námietok žalovaného spotrebiteľa. Napokon, ak žalobca poukazoval na to, že súd namiesto (nečinného) žalovaného nemá popierať skutkové tvrdenia, súd uvádza, že to sa v súvislosti s konštatovaním súdu o nepreukázaní dôjdenia oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti do dispozičnej sféry žalovaného ani nedeje, pretože žalobca vlastne ani konkrétne netvrdil, že vôbec a kedy táto písomnosť došla do dispozície žalovaného, keď on sám odvíjal účinky doručenia nie od okamihu dôjdenia žalovanému, ale od okamihu fikcie doručenia na 5.ty deň od odoslania zásielky, ktorá fikcia tak, ako bola tvrdená, napokon ani nemá oporu v podmienkach dohodnutých so žalovaným. Nebolo pritom ani len tvrdené, kedy bola zásielka daná na prepravu a nieto ešte to, kedy došla do sféry dispozície žalovaného. Súd preto uzavrel, že z dôvodu nepreukázania vyššie uvedenej skutočnosti, vyhlásenie predčasnej splatnosti k 22.02.2020 nemohlo vyvolať zamýšľané právne následky, teda sporný úver sa predčasne splatným v dôsledku tohto úkonu nestal.

18. Nakoľko nedošlo k účinnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, súd konštatuje, že jednotlivé splátky vrátane poisťného sú splatnými v zmysle dátumov ich splatnosti dohodnutých v úverovej zmluve, teda vždy k 20. dňu v kal. mesiaci až do 20.09.2026. Platbami žalovaného doteraz vykonanými v celkovej sume 7.007,- eur (naposledy platba bola vykonaná dňa 19.04.2022) došlo k úhrade všetkých splátok vrátane poisťného v sume 143,75 eur splatných do 20.09.2020 (vrátane) a čiastočne aj splátky splatnej dňa 20.10.2020 (táto bola uhradená v sume 107,- eur). Súd vyhlasoval rozsudok dňa 10.01.2023. Vychádzajúc z uvedeného do dňa vyhlásenia rozsudku ostali nezaplatené splátky :

- zvyšok splátky splatnej dňa 20.10.2020 v sume 36,75 eur
- splátky splatné od 20.11.2020 do 20.12.2022, tj. 26 splátok x 143,75 eur, tj. 3.737,50 eur.

19. Spolu nezaplatená do vyhlásenia rozsudku tak ostala suma 3.774,25 eur. Tieto splátky teda boli splatné ku dňu vyhlásenia rozsudku a súčasne ostali nezaplatené, keďže doposiaľ vykonané úhrady žalovaného na ich zaplatenie nepostačovali. Keďže v konaní nebolo preukázané, že by žalovaný uhradil túto sumu čo i len čiastočne, súd v tejto časti žalobe ako dôvodnej vyhovel. Súd uvádza, že vo vzťahu k dlžným splátkam, na úhradu ktorých zaviazal žalovaného, posúdil z úradnej povinnosti aj premlčanie (§ 54a Občianskeho zákonníka) a nezistil, že by akákoľvek časť tohto dlhu bola premlčaná. Žaloba na súde bola podaná dňa 26.09.2022. Najstaršia neuhradená mesačná splátka (časť v sume 36,75 eur) bola splatná dňa 20.10.2020, a teda žaloba bola podaná včas v lehote 3 rokov od splatnosti jednotlivých mesačných splátok, ktoré súd žalobcovi týmto rozsudkom priznal. Ani časť priznanej pohľadávky preto nie je premlčaná, a teda ani premlčanie nebránilo tomu, aby súd v tejto časti žalobe vyhovel.

20. Všetky ostatné splátky úveru splatné počnúc dňom 20.01.2023 až do 20.09.2026 sa ku dňu vyhlásenia rozsudku (10.01.2023) ešte splatnými nestali, a preto s úhradou zvyšných splátok sa žalovaný v zmysle § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka do omeškania ešte nedostal, a teda

vo vzťahu k nim neporušil povinnosť splácať splátky riadne a včas. Z týchto dôvodov v tejto časti žaloba dôvodná nebola, a preto vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol. Nakoľko vo vzťahu k zamietnutému zvyšku splátok nielo omeškania s úhradou, nie je dôvodné ani uplatnenie úrokov z omeškania z nich.

21. Žalobca si žalobou v rámci žalovanej sumy uplatňoval aj sumu 154,66 eur titulom nákladov na vymáhanie (v prehľade splátok a úhrad evidované v stĺpci MP3). Súd v tejto časti žalobu považoval za nedôvodnú, keďže žalobca ani len nešpecifikoval, z čoho majú tieto náklady pozostávať, aké náklady v súvislosti s vymáhaním pohľadávky voči žalovanému vynaložil a na aký účel. Tieto nielen že nešpecifikoval, a teda vo vzťahu k nim neuniesol riadne ani len bremeno tvrdenia, ale ani nepreukázal, a teda súd nemal z predložených dôkazov preukázané, že čoho suma 154,66 eur pozostáva, v akej výške, z akých dôvodov, aké náklady žalobca (resp. jeho právny predchodca) v tejto súvislosti vynaložil. Z týchto dôvodov súd považoval žalobu v tejto časti za nedôvodnú, a preto ju v časti o zaplataenie sumy 154,66 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania zamietol.

22. Nakoľko už súd vyššie odôvodnil, že na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru prihliadať nemožno pre nesplnenie podmienok pre jej vyhlásenie, je nutné konštatovať, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou vždy len konkrétnej mesačnej splátky, a to vždy odo dňa splatnosti tej-ktorej nezaplataenej splátky. Dlžné priznané splátky istiny boli splatné vždy k 20.dňu, do omeškania s ich úhradou sa žalovaný dostal vždy od 21.dňa v príslušnom mesiaci. Sadzba uplatneného úroku z omeškania (5% ročne) neprevyšovala najvyššiu zákonnú hranicu úrokov z omeškania platnú k tomu-ktorému dňu omeškania, a teda čo do sadzby úroky z omeškania súd priznal tak, ako boli uplatnené. Žalobca však žiadal v petite úroky z omeškania priznať od 28.02.2020. Nebolo ale možné priznať úroky z omeškania z jednotlivých splátok od tohto skoršieho dátumu (k tomuto dátumu priznané splátky neboli ešte splatné), ale vždy až od dátumu nasledujúceho po dni splatnosti dlžných splátok, ktorý nastal až v mesiacoch od 10/2020 do 12/2022, ako je uvedené vo výroku rozsudku. Súd preto aj vo zvyšku žiadaných úrokov z omeškania (za obdobie pred 21.10.2020) žalobu zamietol.

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

24. Žalobca sa domáhal celkovo zaplataenia sumy 6.767,92 eur s príslušenstvom. Úspech žalobcu predstavuje priznanie istiny 3.774,25 eur s príslušenstvom, čo je úspech žalobcu v rozsahu 55,77 %. Vo zvyšku, teda v 44,23 % bol úspešný žalovaný. Čistý úspech žalobcu (úspech – neúspech) je 11,54 %. Žalobca tak má proti menej úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v tomto rozsahu. O výške trov konania rozhodne súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

8

15Csp/43/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.